

نگاهی به «ابرنده آخر سیمرغ بهترین فیلم از نگاه تماشاگران به بهانه بازگشت این جایزه به جشنواره

مردم دوباره به داوری فجر بازگشتند

شکیبا افخمی راد

سیمرغ بهترین فیلم از نگاه تماشاگران را می توان یکی از مهم ترین جوایزی دانست که در طی سالیان گذشته در جشنواره فیلم فجر اهدای شده است. سیمرغی که سال ۱۳۷۶ و دوره شانزدهم به جشنواره اضافه شد و اهدای آن تا سال ۱۳۹۹ و دوره سی و نهم ادامه پیدا کرد. این سیمرغ، هم برای مردم و هم برای سینماگران اهمیت بسیاری داشت. برای مردم از این بابت مهم بود که می توانستند در مهم ترین رویداد سینمایی کشور تأثیرگذار باشند و برای فیلم سازان نیز اهمیت داشت، چون می توانستند متناسب با واکنش تماشاگران برای اکران عمومی آثارشان برنامه ریزی کنند. درواقع سیمرغ بهترین فیلم از نگاه تماشاگران، نظر مردم جامعه را درباره فیلم های بخش مسابقه نشان می داد که در بیشتر دوره ها متفاوت از نظر داوران بود. با وجود اهمیت سیمرغ مردمی از سال ۱۴۰۰تا ۱۴۰۲این جایزه به دلیل نبود شرایط رأی گیری عادلانه، اهدا نشد. در واقع در این سه دوره به جای حل مشکل وتعریف سازگار شفاف برای دریافت رأی مردمی، صورت مسئله پاک شد تا جشنواره مهم ترین ویژگی خود یعنی مردمی بودن را از دست بدهد. اما حالا بعد از سه سال، برگزارکنندگان جشنواره چهل وسوم از بازگشت سیمرغ بهترین فیلم از نگاه تماشاگران با شرط برطرف شدن مشکلات زیرساختی خبر داده اند. ما به بهانه اهدای دوباره این جایزه در جشنواره، «فیلمی را که در طی سال های ۱۳۹۰تا ۱۳۹۹ سیمرغ مردمی را دریافت کرده اند، مرور و میزان استقبال از آن ها در اکران عمومی را بررسی کرده ایم.

- استقبال مردم از نخستین ساخته پیمان معادی

در سی امین دوره جشنواره فیلم فجر، سیمرغ مردمی به فیلم «برف روی کاج ها، نخستین ساخته سینمایی پیمان معادی، رسید. فیلمی اجتماعی درباره موضوع خیانت که از نظر هیئت داوران جشنواره حتی شایسته نامزدی در بخش بهترین فیلم جشنواره نبود اما به نظر مردم از فیلم های «روزهای زندگی»، و «شدگلوله» که دیپلم افتخار بخش بهترین فیلم را از آن خود کردند، جذاب تر محسوب می شد. «برف روی کاج ها» با وجود آنکه فیلم مورد علاقه مردم بود برای اکران عمومی با مشکل میزری روبه رو شد و در نهایت پس از کنش وقوس های فراوان در سال ۱۳۹۲ روی پرده سینماهای کشور رفت. آن هم در شرایطی که سینماهای حوزه هنری اکرانش را تحریم کرده بودند. شاید به همین دلیل هم نتوانست آن چنان که باید دیده شود. «برف روی کاج ها» در آن سال با جذب بیش از ۱۸۴ هزار تماشاگر در کسب رتبه سیزدهم جدول فروش قرار گرفت.

- سیمرغ مردمی برای دو فیلم

در دوره سی و یکم، فیلم های «حوض نقاشی» به کارگردانی مازیار میری و «هیس دخترها فریاد نمی زنند» به کارگردانی پوران درخشنده به عنوان برندگان سیمرغ مردمی جشنواره معرفی شدند. هر دو این آثار در بخش بهترین فیلم جشنواره، جایی که فیلم «استرداد» ساخته علی غفاری موفق به کسب سیمرغ شد، کاندیدای دریافت جایزه هم نشده بودند. اما جالب است که هر دو آن ها فروش بیشتری از «استرداد» را در گیشه تجربه کردند. «هیس! دخترها فریاد نمی زنند» با بازی طناز طباطبایی و مرلا زارعی که به موضوع تجاوز می پرداخت در اکران ویژه عید فطر سال ۱۳۹۲ به نمایش درآمد و دومین فیلم پرفروش سال لقب گرفت. «حوض نقاشی» با محوریت زندگی دو معلول ذهنی با بازی شهاب حسینی و نگار جواهریان نیز در گروه اول اکران نوروز ۱۳۹۲ اکران شد و با بیش از یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان، عنوان پنجمین فیلم پرفروش سال را از آن خود کرد.

- آخرین سیمرغ مشترک

در دوره سی و دوم، بار دیگر اتفاق دوره سی و یکم تکرار شد و دو فیلم «خط ویژه» به کارگردانی مصطفی کیایی و «شیار ۱۴۳» ساخته نرگس آبیار به طور مشترک برنده سیمرغ بهترین فیلم از نگاه تماشاگران شدند. دو فیلمی که فضایی کاملاً متفاوت از هم داشتند. در آن سال «شیار ۱۴۳»، که نگرانی های یک مادر برای فرزند به جبهه رفته اش را نشان می داد، نظر داوران را هم جلب کرد و در جمع نامزد های بهترین فیلم قرار گرفت هر چند در پایان، رقابت را به فیلم های «رستاخیز» ساخته احمد رضا درویش و «آذر، پرویز، شهذخت و دیگران» واگذار کرد. اما فیلم درام و اجتماعی «خط ویژه» از همان ابتدا چندان مورد توجه داوران قرار نگرفت. «شیار ۱۴۳» و «خط ویژه» در سال ۱۳۹۳ اکران عمومی شدند و به ترتیب با جذب ۶۱۵ هزار نفر و ۵۹۶ هزار نفر پس از فیلم هایی «شهر موش ها ۲»، «طبقه حساس»، «آتش بس ۲»، «معراجی ها»، و «فرش قرمز» در رتبه های ششم و هفتم قرار گرفتند.

جایزه داوران و تماشاگران برای کارگردان خراسانی سیمرغ بهترین فیلم از نگاه تماشاگران در سی وسومین دوره جشنواره فیلم فجر به فیلم «رخ دیوانه» به کارگردانی ابوالحسن داوودی، سینماگر خراسانی، رسید. فیلمی با فضایی ماجراجویانه در گونه ای اجتماعی-هیجانی که از حضور بازیگرانی چون ساعد سهیلی، امیر جدیدی، طناز طباطبایی و صابر ابر بهره گرفته بود و داستان چند جوان را روایت می کرد که در یک قرار اینترنتی با یکدیگر آشنا شده و به دنبال یک شوخی و شرط بندی در مسیری پیچیده و دلهره آوری می افتند. «رخ دیوانه» در آن سال نه تنها نظر تماشاگران را جلب کرد بلکه توانست در رقابت با فیلم های «من دیه‌گو مارادونا هستم»، «مزار شریف»، «خدا حافظی طولانی» و «دوران عاشقی» پیروز شود و جایزه بهترین فیلم را از آن خود کند تا دوره سی وسوم جزو معدود دوره هایی باشد که داوران و تماشاگران هم نظر بودند. این فیلم در سال ۱۳۹۴ با جذب ۴۹۳ هزار تماشاگر، عنوان هشتمین فیلم پرفروش را از آن خود کرد.

- درخشش «ابد و یک روز»

فیلم «ابد و یک روز» اولین ساخته سعید روستایی علاوه بر اینکه توانست سیمرغ بلورین بهترین فیلم از نگاه تماشاگران سی و چهارمین دوره جشنواره فیلم فجر را از آن خود کند، هشت سیمرغ دیگر را هم به دست آورد تا یکی از پرافتخارترین آثار اکران شده در طی ادوار مختلف این رویداد لقب بگیرد. البته این فیلم دستش از به دست آوردن جایزه بهترین فیلم جشنواره کوتاه ماند و با وجود قرارگرفتن در میان کاندیداها، رقابت را به «ایستاده در غبار» ساخته

محمد حسین مهدویان واگذار کرد. «ابد و یک روز» در تاریخ ۱۲ اسفند ۱۳۹۴ در سینماهای ایران اکران شد. این فیلم در زمان اکران بعد از «من سالوادور نیستم»، «فروشنده»، «سلام بمبئی»، «۵۵ کیلو آلبالو» و «بارکد» ششمین فیلم پرفروش آن سال با بیش از یک میلیون و ۶۰۰ هزار مخاطب شد.

- دو جایزه مهم برای «ماجرای نیمروز»

سی و پنجمین دوره جشنواره فیلم فجر جزو معدود دوره های این رویداد است که تماشاگران و داوران با یکدیگر هم نظر بودند. در این دوره فیلم «ماجرای نیمروز» به کارگردانی محمد حسین مهدویان و تهیه کنندگی سید محمد رضوی سینماگر مشهدی توانست سه جایزه مهم جشنواره یعنی سیمرغ بلورین بهترین فیلم، سیمرغ بلورین بهترین فیلم از نگاه ملی و سیمرغ بلورین بهترین فیلم از نگاه تماشاگران را از آن خود کند. «ماجرای نیمروز» با بازی مهرداد صدیقیان، هادی حجازی فر و جواد عزتی که به ترورهای سازمان مجاهدین خلق ایران در سال ۱۳۶۰ و اتفاقات بعد از عزل ابوالحسن بنی صدر می پرداخت، در تاریخ ۲۵ اسفند ۱۳۹۵ به عنوان یکی از فیلم های نوروزی سال ۱۳۹۶ در سینماهای ایران اکران شد و با وجود داشتن حریف های قدری چون «نهنگ عنبر ۲»، «آینه بغل»، «گشت ۲»، «اکسیدان» و «خوب، بد، جلف» رتگ شد. البته این فیلم به غیر از سیمرغ مردمی، پنج جایزه دیگر از جمله بهترین بازیگر مکمل مرد و زن را هم دریافت کرد. «شنای پروانه» قرار بود نوروز ۱۳۹۹ روی پرده سینماها برود اما به دلیل شیوع بیماری کرونا در کشور، اکرانش به تعویق افتاد و به چهارم تیر ۱۳۹۹ موکول شد. زمانی که سینماها نیمه تعطیل بودند و با فاصله گذاری اجتماعی آثار اکران می کردند.

- توجه مردم به یک فیلم تلخ و جنایی

جایزه بهترین فیلم از نگاه تماشاگران در دوره سی و ششم به فیلم «مغزهای کوچک زنگ زده» به کارگردانی هومن سیدی رسید. فیلمی با بازی نوید محمدزاده و فرهاد اصلانی که در فضایی اجتماعی، تلخ و جنایی ساخته شده است. «مغزهای کوچک زنگ زده» در دوره سی و ششم علاوه بر کسب رضایت تماشاگران توانست نظر هیئت داوران را هم جلب کند و در چندین بخش از جمله بهترین فیلم نامزد دریافت سیمرغ شود، هر چند جایزه این بخش در نهایت به «تنگه ابوقریب» ساخته بهرام توکلی رسید. این فیلم مهر سال ۱۳۹۷ در سینماهای سراسر کشور اکران شد و با کسب فروشی بالاتر از ۱۳ میلیارد تومان، ششمین فیلم پرفروش آن سال شد. در سال ۱۳۹۷ فیلم های «هزارپا»، «نگراس»، «لاتاری»، «به وقت شام» و «مصادره» عنوان اول تا پنجم را از آن خود کردند.

- استقبال از «متری شیش ونیم»

در سی و هفتمین دوره جشنواره فیلم فجر آثار بسیار خوبی روی پرده رفت که هم توانست رضایت تماشاگران و هم داوران را جلب کند. اما در نهایت

سیمرغ بلورین بهترین فیلم از نگاه تماشاگران به «متری شیش و نیم» به کارگردانی سعید روستایی و سیمرغ بهترین فیلم جشنواره به «شی که ماه کامل شد» ساخته نرگس آبیار رسید. البته فیلم سعید روستایی در آن دوره در بخش بهترین فیلم هم کاندیدای دریافت جایزه شده بود. این فیلم پلیسی-اجتماعی با بازی نوید محمدزاده و پیمان معادی پس از پایان جشنواره از چهارشنبه ۲۵ اسفند ۱۳۹۷ به عنوان یکی از فیلم های نوروز ۱۳۹۸ روی پرده رفت و توانست با عبور از ۱۶۰ هزار مخاطب و فروش ۲۷ میلیارد تومانی، پربیننده ترین فیلم غیرکمدی دهه های ۸۰ و ۹۰ شمسی لقب بگیرد.

- افتخاری برای «شنای پروانه»

در سی و هشتمین دوره جشنواره فیلم فجر که فیلم «خورشید» به کارگردانی مجید مجیدی توانست مورد توجه هیئت داوران قرار گیرد و سیمرغ بهترین فیلم جشنواره را از آن خود کند، مخاطبان این رویداد، فیلم سینمایی «شنای پروانه» اولین ساخته محمد کارت را به عنوان بهترین فیلم از نگاه تماشاگران انتخاب کردند. البته این فیلم به غیر از سیمرغ مردمی، پنج جایزه دیگر از جمله بهترین بازیگر مکمل مرد و زن را هم دریافت کرد. «شنای پروانه» قرار بود نوروز ۱۳۹۹ روی پرده سینماها برود اما به دلیل شیوع بیماری کرونا در کشور، اکرانش به تعویق افتاد و به چهارم تیر ۱۳۹۹ موکول شد. زمانی که سینماها نیمه تعطیل بودند و با فاصله گذاری اجتماعی آثار اکران می کردند. باوجوداین، فیلم اجتماعی «شنای پروانه» توانست بیش از ۲۰۰ هزار نفر مخاطب را با خود همراه کند.

- جایزه آخرین دوره برای «ابلق»

فیلم سینمایی «ابلق» ساخته نرگس آبیار، در سی ونهمین دوره جشنواره فیلم فجر سیمرغ بلورین بهترین فیلم از نگاه تماشاگران را به دست آورد تا با احتساب سیمرغ «شیار ۱۴۳» جوایز آبیار در این بخش به عده دو برسد. در آن دوره «ابلق» برای کسب سیمرغ بهترین فیلم هم نامزد دریافت جایزه شده بود اما در نهایت سیمرغ به فیلم «یدوه» به کارگردانی مهدی جعفری رسید. «ابلق» برخلاف بیشتر برندگان سیمرغ مردمی که خیلی زود بعد از پایان جشنواره روی پرده سینماها می روند، یک سال و نیم بعد از جشنواره سی ونهم و در تاریخ ۲۶ مرداد سال ۱۴۰۱ به اکران عمومی درآمد. این فیلم با همراه کردن بیش از ۶۵۶ هزار تماشاگر توانست عنوان ششمین فیلم پرفروش آن سال را به دست بیاورد.

«صیاد» فیلم افتتاحیه جشنواره فجر شد

مراسم قرعه کشی جدول نمایش فیلم های بخش سودای سیمرغ چهل وسومین دوره جشنواره فیلم فجر روز گذشته برگزار شد و فیلم «صیاد» درباره شهید صیاد شیرازی، امیر

خراسانی ارتش جمهوری اسلامی ایران به عنوان فیلم افتتاحیه معرفی شد. این فیلم ساخته جواد افشار به تهیه کنندگی محمدرضا شفیعی، جمعه ۱۲ بهمن در سانس اول اکران می شود. در خلاصه داستان این اثر که علی سراپی و مارال بنی آدم بازی می کنند، آمده است: «مدتی است این سؤال رهایم نمی کند، چرا گلوله ها از کنار می گذرند و نادیده ام می گیرند؟» فیلم های «بازی خونی» ساخته حسین میرزاحمدی، «سونسوز» ساخته رضا جمالی و «داد» به کارگردانی ابوالفضل جلیلی، جمعه ۱۲ بهمن اکران می شود. در روز های ۱۳ بهمن فیلم های «ترک عمیق» به کارگردانی آرمان زرین کوب، «افسانه سپهر» به کارگردانی عماد رحمانی، «زمانی در ابدیت» به کارگردانی مهدی نوروزیان و «آنتیک» به کارگردانی هادی نائیجی، ۱۴ بهمن فیلم های «رها» به کارگردانی حسام فرهنگند، «بچه مردم» به کارگردانی محمود کریمی، «اسفند» به کارگردانی دانش اقباشاوی و «آیستن» به کارگردانی مصطفی تنابنده و محمد تنابنده، ۱۵ بهمن فیلم های «لولی» ساخته رضا فرهنگند، «ژولیت و شاه» به کارگردانی اشکان رهگذر، «شمال از جنوب غربی» به کارگردانی حمیدزرگزنادو «چشم بادومی» به کارگردانی ابراهیم امینی و ۱۶ بهمن فیلم های «اشک هور» ساخته مهدی جعفری، «دست تنها» به کارگردانی امیرحسین ثقفی، «خانی» به کارگردانی فریدون نجفی و «زیبا صدایم کن» ساخته رسول صدراعلمی روی پرده های نقره ای جشنواره فیلم فجر می رود. همچنین فیلم های «فقایت مذاکرات»، ساخته سهیل موفق، «پسر دلفینی ۲» به کارگردانی محمد خیراندیش و «ناتور دشت» به کارگردانی سیدمحمدرضا خردمندان و «مرد آرام» به کارگردانی بهنوش صادقی در روز ۱۷ بهمن، فیلم های «صددام» به کارگردانی پدram پورامیری، فیلم «بازی را بش» به کارگردانی محمد ابراهیم عزیزی، «تاکسیدرمی» به کارگردانی محمد پایدار و «موسی کلیم...» به کارگردانی ابراهیم حاتم‌کیا در روز ۱۸ بهمن، فیلم های «زال و رودابه» به کارگردانی محمد علی سجادی، «شهر ستاره» به کارگردانی ابراهیم ایرج زاد، «پیشمرگ» به کارگردانی علی غفاری و «ماریا» به کارگردانی مهدی اصغری در روز ۱۹ بهمن، فیلم ها «شاه نقش» به کارگردانی شاهد احمدلو، «فریاد» به کارگردانی محمدرضا اردلان، «۱۹۶۸» به کارگردانی امیرمهدی پرویزی در روز ۲۰ بهمن و فیلم های «خدای جنگ» به کارگردانی حسین دارابی و «گوزن های اتوبان» به کارگردانی ابوالفضل صفاری در ۲۱ بهمن اکران می شود.

چارسوق هنر

بهرام رادان با سریال کوری در شبکه نمایش خانگی

سریال «کوری» با بازی بهرام رادان ساخته می شود. فیلم نامه این مینی سریال بر اساس یکی از سوره های منتهب سیاسی واجتماعی توسط کاظم دانشی نوشته شده است. «کوری» سومین سریال سجاد پهلوان زاده

بعد از «سقوط» و «حیثیت گمشده» است که هر دو اقبال عمومی مخاطبان را به دنبال داشت. «کوری» سریال پربازگیری است که این روزها در مرحله انتخاب بازیگر قرار دارد. «کوری» سریالی اقسمتی است که طی هفته های آینده در تهران کلید می خورد و سال آینده از یکی از پلتفرم های نمایش خانگی پخش می شود.

فیلم پرستاره «شمال از جنوب غربی» در راه فیلم فجر

نخستین تصویر از بازیگران فیلم سینمایی «شمال از جنوب غربی» به کارگردانی حمید زرگزناد منتشر شد. «شمال از جنوب غربی» که در چهل وسومین جشنواره فیلم فجر حضور دارد، به

سیاسی معاصر ایران می پردازد. در این فیلم مصطفی زمانی، بهناز جعفری، مهدی زمین پرداز، هومن حاج عبداللهی، علی دهمدکی، امیر آقایی، امیررضا دلاوری، مهدی احمدی، سیامک مسعودی، خاطره اسدی، رضا توکلی، مجید پتکی و محمدرسل صفری به ایفای نقش می پردازند.

اصغر فرهادی، فیلم جدیدش را در نیویورک می سازد

اصغر فرهادی قصد دارد فیلم بعدی خود را کاملاً خارج از ایران و در نیویورک مقابل دوربین ببرد. به گزارش ایسنا، نشریه سینمایی «ورلد او ریل» مدعی شد، این فیلم ساز برنامه ای برای فیلم برداری در سال ۲۰۲۵ در نیویورک

ترتیب داده، اما هنوز جزئیاتی درباره داستان یا انتخاب بازیگران فاش نشده است. مدت زیادی از زمانی که فرهادی اشاره کرده بود قصد دارد فیلم بعدی خود را در لس آنجلس بسازد نمی گذرد، اما اکنون گفته شده که مکان فیلم برداری به نیویورک تغییر کرده است. فرهادی پیش از این دو فیلم خود را خارج از ایران ساخته است؛ «گشته» (فرانسه) و «همه می دانند» (اسپانیا). فیلم هایی چون «درباره الی»، «جدایی»، «فروشنده» و «قهرمان» نام او را در فهرست کارگردانان برجسته مدرن جهان ثبت کرده اند.

عکس: مجید کرمان - جشنواره

بعد از سال ها که در حوزه کلاسیک کار کرده ام، در مقاطع بعدی به سراغ فرم رفتم. کار ما هنر دست است، حرف به صورت مجرد یک قاعده دارند و وقتی در دل یکدیگر قرار می گیرند، قواعد تغییر می کنند. به همین دلیل نمی تواند از تکنولوژی های جدید مانند هوش مصنوعی بهره بگیرد و کسی که با کار خوشنویسی آشنایی داشته باشد، می داند که این کار غیرممکن است.

وی افزود: هنرهایی چون خوشنویسی پیشرفت زیادی داشته است، زیرا تکنولوژی رشد کرده و جوانان و نوجوانان عصر جدید با هوش هستند.

- ماحصل سال ها هنرمندی بر دیوار نگارخانه

این هنرمند با اشاره به اینکه این نمایشگاه محصول سال ها فعالیت اوست، گفت: هنر مقوله دیر بازدهی است. من

رجحانه موسوی

نمایش آثار خوشنویسی احسان کلیدری با عنوان «ملکت عاشقی» شنبه ۲۲ دی در نگارخانه رضوان گشایش یافت و تا پنجشنبه ۲۷ دی در دو نوبت زمانی ۹ تا ۱۳ و ۱۶ تا ۱۹ ادامه دارد. در این نمایشگاه ۲۷ اثر خوشنویسی با موضوع هایی چون «بسم ا...»، «چلیپای گلر خ»، «چلیپای موسوم گل»، «چلیپای شور هستی»، «قطعه حسرت»، «سپاه مشق امید»، «سپاه مشق درد عشقی»، «قطعه وحده لا اله الا هو»، «قطعه طرب»، «قطعه قافله عمر»، «قطعه عشق و درویشی»، «قطعه ملکت عاشقی»، «قطعه زخم نهان»، «قطعه غم عشق»، «قطعه خیام...» وجود دارد. چیدمان آثار به گونه ای انجام شده که اولین و آخرین تابلو این نمایشگاه «بسم ا... الرحمن الرحیم» است. تذهیب آثار نیز توسط سیده زینب احمدی و سپیده جمالی انجام شده است. احسان کلیدری، متولد ۱۳۶۵، دانش آموز خنجرافیک و دارای درجه استادی از انجمن خوشنویسان است و سابقه

